

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет цивільного захисту

Кафедра піротехнічної та спеціальної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Первинна військово-професійна підготовка

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою «Цивільний захист», «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи», «Пожежна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» у галузі знань 26 «Цивільна безпека»; «Радіаційний та хімічний захист», за спеціальністю 161 «Хімічні технології та інженерія» у галузі знань 16 «Хімічна технологія та біоінженерія»; «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом» за спеціальністю 053 «Психологія» у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Рекомендовано кафедрою піротехнічної та спеціальної підготовки на 2022- 2023

(назва кафедри)

навчальний рік.

Протокол від « 18 » 08 2022 року

№ 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Первинна військово-професійна підготовка»

(назва навчальної дисципліни)

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Під час загальновійськової підготовки вивчаються фізичні, морально-ділові, психологічні, організаторські та інші якості здобувачів вищої освіти з можливим наданням в індивідуальному порядку порад та методичних рекомендацій.

Це дає можливість згуртувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за забезпечення високої бойової готовності. Опанування здобувачами вищої освіти необхідних військових знань, вироблення навичок дій у загальновійськовому бою. Основна увага приділяється питанням професійно-психологічної підготовки, основам тактичної, військової підготовки, цифрового зв'язку, тактичної медицини, топографічного забезпечення, спеціальної фізичної, інженерної та вогневої підготовки, радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

Інформація про науково-педагогічних працівників

Загальна інформація	Матухно Василь Васильович, заступник начальника кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська 7, навчальний корпус №2, кабінет № 707.
E-mail	matukhno@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- сучасні засоби та методи орієнтування на місцевості; - використання супутникових систем в процесі проведення аварійно-рятувальних та пошукових робіт; - використання сканування землі при нетехнічному обстеженні.
Професійні здібності	- навички орієнтування на місцевості та стрільби зі стрілецької зброї.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	- участь у науково-практичних конференціях, які присвячені БСЛА для аварійно-пошукових робіт; - науковий керівник конкурсних робіт по використанню супутникових систем для ефективною роботи аварійно-рятувальних загонів та піротехнічних підрозділів.

Загальна інформація	Степанчук Сергій Олександрович, викладач кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська 7, навчальний корпус №2, кабінет № 703а.
E-mail	stepanchukdsns@gmail.com

Наукові інтереси	- хімічні боеприпаси; - захист навколишнього середовища та особового складу при НС радіаційного, хімічного та біологічного характеру.
Професійні здібності	- навички прогнозування і оцінки радіаційної обстановки при аваріях на радіаційно-небезпечних об'єктах; - навички прогнозування і оцінки хімічної обстановки при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах; - практичний досвід керування особовим складом групи радіаційного, хімічного та біологічного захисту.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	- участь у наукових конференціях пов'язаних із захистом навколишнього середовища від наслідків аварій на ПНО з викидом небезпечних хімічних речовин в атмосферу.

Загальна інформація	Толкунов Ігор Олександрович, доцент кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська 7, навчальний корпус №2, кабінет № 704. Робочий номер телефону –
E-mail	tolkunov_ia@nuczu.edu.ua; tolkunov_ia@ukr.net
Наукові інтереси	- забезпечення нормативних медико-біологічних умов праці персоналу шляхом підтримання сталих показників щодо аероіонного режиму на робочих місцях та в спеціальних приміщеннях; - забезпечення успішного виконання робіт з гуманітарного розмінування місцевості за рахунок розробки та впровадження новітніх методів і технічних засобів для безпечного їх виконання персоналом піротехнічних підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України.
Професійні здібності	- застосування в освітній діяльності раніше набутих професійних знань та практичних навичок.

Загальна інформація	Попов Іван Іванович, доцент кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська 7, навчальний корпус

	№2, кабінет № 703а. Робочий номер телефону –
E-mail	porov16426@gmail.com
Наукові інтереси	- зброя масового ураження та захисту військ; - використання сучасних літальних апаратів при проведенні розвідки радіаційно забрудненої території.
Професійні здібності	- практичний досвід роботи з хімічно небезпечними речовинами та їх нейтралізацією; - прогнозування і оцінка радіаційної обстановки.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	- отримання патентів на винаходи та корисні моделі, які пов'язані із захистом населення та підрозділів цивільного захисту від хімічно небезпечних речовин.

Загальна інформація	Ковальов Олександр Олександрович, доцент кафедри організації технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт, кандидат технічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 807
E-mail	mralexkovalev@gmail.com
Наукові інтереси	організація роботи аварійно-рятувальних формувань
Професійні здібності	
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Інженерна техніка, системи забезпечення пожежної та техногенної безпеки.

Загальна інформація	Михлюк Едуард Ігорович, заступник начальника кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	Edyard_2401@ukr.net
Наукові інтереси	- науковий аналіз поведінки особистості, груп, організацій; - психологічні особливості роботи в особливих та екстремальних умовах;.
Професійні здібності	- професійні знання і практичний досвід роботи.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Михлюк Е.І. Психопрофілактики професійно зумовлених акцентуацій рятувальників. «Проблеми сучасної психології : [збірник наукових праць] Вип 32. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2016. с. 315-327.

	2. Михлюк Е.І., Формування професійно обумовлених акцентуацій особистості у працівників ДСНС України в процесі з професіогенеза. Науковий вісник Херсонського Державного університету : [науковий вісник], Вип. 5. Херсон, ХДУ. 2015. с 43-50. 3. Михлюк Е.І., Сергієнко О.О., Перелигіна Л.А., Попов В.М. Психопрофілактика та психокорекція професійного відчуження у працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій: монографія-Х. ФОП Бровін. 2021. 134 с. 4. Михлюк Е.І., Кукоба Н.С., Аналіз проблеми впливу особистісних якостей психолога на діяльність в екстремальній ситуації. Проблеми екстремальної та кризової психології. Зб. наук. праць, Вип.20. Харків, НУЦЗУ. 2016.
--	---

Загальна інформація	Жогло Володимир Миколайович старший викладач кафедри фізичної підготовки факультету пожежної безпеки
Контактна інформація	м. Харків, вул. Алчевських 52/54 НСК Робочий номер телефону – 707-34-04
E-mail	kfp@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- філософія спорту, адаптивна фізична культура, корекція фізичних станів засобами лікувальної фізичної культури, методика викладання легкої атлетики, організація та проведення спортивно-масових заходів, змагань.
Професійні здібності	- позаштатний тренер з легкої атлетики та поліатлону.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	- участь у наукових конференціях стосовно актуальних проблем та розвитку фізичної культури, спорту та фізичного виховання.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру:

- щочетверга з 15.00 до 17.00 кафедра піротехнічної та спеціальної підготовки – Василь МАТУХНО, Іван ПОПОВ;
- щоп'ятниці з 15.00 до 17.00 кафедра піротехнічної та спеціальної підготовки – Сергій СТЕПАНЧУК;
- щопонеділка з 15.00 до 17.00 кафедра піротехнічної та спеціальної

підготовки – Ігор ТОЛКУНОВ;

– щовівторка з 15.00 до 17.00 кафедра організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт – Олександр КОВАЛЬОВ;

– щосереди з 15.00 до 17.00 кафедра психології діяльності в особливих умовах – Едуард МИХЛЮК;

– щоп'ятниці з 15.00 до 17.00 НСК – Володимир ЖОГЛО.

В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення навчальної дисципліни: це формування необхідних первинних знань та навичок із загальновійськової підготовки, а також підвищення готовності до самостійного виконання обов'язків при несенні служби здобувачами вищої освіти та працівниками закладів вищої освіти, які належать до сфери управління МВС.

Насамперед вивчення даної дисципліни допоможе формуванню психологічної готовності до виконання службових завдань в екстремальних ситуаціях, опанування необхідними військовими знаннями, вироблення навичок дій у загальновійськовому бою. Основна увага приділяється питанням загальної тактики, вивчення яких здійснюється в комплексі з іншими навчальними темами та дисциплінами.

Під час загальновійськової підготовки вивчаються фізичні, морально-ділові, психологічні, організаторські та інші якості здобувачів вищої освіти.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1-й, 2-й
Семестр	2-й, 3-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- кількість модулів	4
- загальна кількість годин	120
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	34
- практичні заняття (годин)	46
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	40
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-

За освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»:Навчальні дисципліни:

- «Рятувальна та загальна фізична підготовка»;
- «Професійна підготовка рятувальника».

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- організація та проведення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу;
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності, демонстрування вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

За освітньо-професійною програмою «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт»:Навчальні дисципліни:

- «Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження»

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки;
- пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів;
- використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм.

За освітньо-професійною програмою «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи»:Навчальні дисципліни:

- «Іноземна мова»;
- «Пожежно-рятувальна та загальна фізична підготовка».

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- вільно володіти державною та іноземною мовою у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички організації культурного діалогу;
- застосовувати невербальні методи спілкування; здійснювати пошук нової інформації; навчати працівників об'єкту і населення з питань забезпечення пожежної безпеки; проводити заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

За освітньо-професійною програмою «Пожежна безпека»:

Навчальні дисципліни:

- «Хімія»;
- «Організація робіт у непридатному для дихання середовищі».

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- пояснювати процеси впливу небезпечних чинників пожежі на навколишнє середовище; застосовувати теорії захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від впливу небезпечних чинників пожежі, знання математичних та природничих наук у сфері професійної діяльності;
- керувати проведенням робіт з рятування та евакуювання людей, оперативного розгортання сил та засобів; діями з гасіння пожежі; згортанням сил і засобів та поверненням до місця постійної дислокації;
- передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.

За освітньо-професійною програмою «Радіаційний та хімічний захист»:

Навчальні дисципліни:

- «Вища математика»;
- «Спеціальна та загальна фізична підготовка».

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- знати математику, фізику і хімію, вміти читати креслення на рівні, необхідному для досягнення результатів освітньої програми;
- підтримувати високу професійну підготовку, проводити заняття з радіаційної та хімічної підготовки, забезпечувати комплектність і збереження спеціального обладнання, приладів, засобів індивідуального захисту.

За освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія», «Робота з персоналом»:

Навчальні дисципліни:

- «Основи біології людини»;

Перелік раніше здобутих результатів навчання:

- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- Проводити візуальну діагностику постраждалого, попередити можливі ускладнення, що становлять небезпеку для життя, використовувати засоби надання до медичної допомоги.

4. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми цивільний захист, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних	ПРН06

чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, знання математичних та природничих наук	
Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.	ПРН07
Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.	ПРН13
Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.	ПРН14
Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.	ПРН15
Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.	ПРН18
Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	ПРН20
Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів	ПРН22
Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуації населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.	ПРН23
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану	ПРН00
Згуртовувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за збереження високої бойової готовності	ПРН00

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і	ПК13

технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек.	
Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.	ПК16
Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.	ПК17
Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).	ПК21
Здатність організовувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.	ПК23
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам в екстремальних та бойових умовах	ЗК00
Здатність самостійно виконувати обов'язки при несенні служби	ЗК00

Відповідно до освітньої програми інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Пояснювати процеси впливу шкідливих і небезпечних чинників, що виникають у разі небезпечної події; застосовувати теорії захисту населення, території та навколишнього природного середовища від уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій, необхідні для здійснення професійної діяльності, використовуючи знання математичних та природничих наук	ПРН06
Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.	ПРН07
Класифікувати речовини, матеріали, продукцію, процеси, послуги та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.	ПРН13
Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки	ПРН14

Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.	ПРН15
Пояснювати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту та знати автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.	ПРН18
Демонструвати вміння щодо проведення заходів з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт	ПРН20
Пояснювати вимоги щодо убезпечення та захисту суб'єктів господарювання, положення та вимоги щодо безпечності, ідентифікації, паспортизації та ведення реєстрів об'єктів підвищеної небезпеки та потенційно небезпечних об'єктів	ПРН22
Застосовувати заходи цивільного захисту: з інформування та оповіщення населення; стосовно укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту; щодо евакуювання населення із зони надзвичайної ситуації та життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення.	ПРН23
Виконувати роботи з гуманітарного та суцільного розмінування об'єктів та місцевості з урахуванням розподілу обов'язків та відповідальності, проводити розвідку, маркування мінних полів та зон розмінування, знешкодження та знищення мін та вибухонебезпечних предметів з дотриманням порядку розмінування та послідовності їх знешкодження і знищення.	ПРН30
Здійснювати керівництво особовим складом піротехнічного підрозділу на всіх етапах здійснення аварійно-рятувальних робіт та підривних робіт, утилізації та знищення вибухонебезпечних предметів з використанням спеціальної техніки, обладнання та оснащення	ПРН32
Організовувати та проводити заняття та навчання з особовим складом піротехнічного підрозділу.	ПРН33
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану	ПРН00
Згуртовувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за збереження високої бойової готовності	ПРН00

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність до застосовування тенденцій розвитку техніки і	СК13

технології захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від небезпек техногенного і природного характеру та вибору засобів та систем захисту людини і довкілля від небезпек	
Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання	СК16
Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи визначення та контролю фактичних рівнів негативного впливу уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій на людину і довкілля.	СК17
Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії) та тактичні можливості підрозділів, що залучаються до ліквідування надзвичайної ситуації (аварії).	СК21
Здатність організовувати радіаційний, хімічний та біологічний захист населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт.	СК23
Здатність проводити оцінку обстановки в осередку аварії з наявністю небезпечних речовин та матеріалів радіаційного, хімічного та біологічного походження; здійснювати інженерне та топографічне забезпечення, використовувати прилади радіаційної та хімічної розвідки, засоби індивідуального та колективного захисту при виконанні піротехнічними підрозділами завдань за призначенням.	СК30
Здатність здійснювати керівництво особовим складом піротехнічного підрозділу на всіх етапах здійснення аварійно-рятувальних робіт та підривних робіт, утилізації та знищення вибухонебезпечних предметів з використанням спеціальної техніки, обладнання та оснащення.	СК37
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам в екстремальних та бойових умовах	ЗК00
Здатність самостійно виконувати обов'язки при несенні служби	ЗК00

Відповідно до освітньої програми пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Пояснювати процеси впливу небезпечних чинників пожежі на навколишнє середовище; застосовувати теорії захисту людини, матеріальних цінностей і довкілля від впливу небезпечних чинників пожежі, знання	ПРН04

математичних та природничих наук у сфері професійної діяльності	
Оцінювати технічний стан аварійно-рятувальної, протипожежної, спеціальної техніки, засобів зв'язку, обладнання димовидалення та пожежно-технічного оснащення, контролювати безпечну роботу ланок газодимозахисної служби.	ПРН20
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану	ПРН00
Згуртовувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за збереження високої бойової готовності	ПРН00

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК3
Здатність проводити оцінку обстановки в осередку аварії з наявністю небезпечних речовин та матеріалів радіаційного, хімічного та біологічного походження, використовувати засоби індивідуального та колективного захисту при виконанні рятувальними підрозділами завдань за призначенням	ПК35
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам в екстремальних та бойових умовах	ЗК00
Здатність самостійно виконувати обов'язки при несенні служби	ЗК00

Відповідно до освітньої програми радіаційний та хімічний захист, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Обирати та використовувати засоби індивідуального та колективного захисту від впливу негативних факторів радіаційного, хімічного та біологічного походження	ПР15
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану	ПРН00
Згуртовувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за збереження високої бойової готовності	ПРН00

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	К01
Здатність до дій в особливих умовах, пов'язаних із високим рівнем фізичного навантаження.	К24

Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам в екстремальних та бойових умовах	ЗК00
Здатність самостійно виконувати обов'язки при несенні служби	ЗК00

Відповідно до освітньої програми екстремальна та кризова психологія, робота з персоналом вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПРН1
Аналізувати психологічні особливості дій осіб в напружених ситуаціях професійної діяльності, регулювати власну поведінку в різноманітних ситуаціях професійної діяльності.	ПРН20
Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі чинники в умовах воєнного стану	ПРН00
Згуртовувати особовий склад навколо ідеї державної незалежності та усвідомлення відповідальності за збереження високої бойової готовності	ПРН00

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК1
Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	СК7
Здатність надавати домедичну допомогу постраждалим особам в екстремальних та бойових умовах	ЗК00
Здатність самостійно виконувати обов'язки при несенні служби	ЗК00

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЧНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Змістовний модуль 1.1. Професійно-психологічна підготовка

Тема 1.1.1 Психологічні особливості людини в екстремальних умовах.

Тема 1.1.2. Ефективна комунікація та взаємодія у групі (Тімбілдінг).

Змістовний модуль 1.2. Основи тактичної та військової підготовки

Тема 1.2.1. Основи загальновійськового бою.

Тема 1.2.2. Дії бійця в бою.

Тема 1.2.3. Сутність дисципліни в підрозділах ДСНС України. Підйом за бойовою тривою і сигналом «Збір!».

Змістовний модуль 1.3. Основи цифрового зв'язку

Тема 1.3.1. Будова та правила експлуатації портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Безпека зв'язку.

Змістовний модуль 1.4. Тактична медицина

Тема 1.4.1 Поняття про тактичну медицину. Засоби індивідуального медичного оснащення (АМВІ).

Тема 1.4.2. Допомога під вогнем (у секторі обстрілу). Допомога на полі бою (у секторі укриття).

Тема 1.4.3. Серцево-судинні порушення. Види ушкоджень.

Тема 1.4.4. Евакуація пораненого в укриття в бойових і небойових умовах. Послідовність надання медичної допомоги.

МОДУЛЬ 2. СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ТА ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ

Змістовний модуль 2.1. Спеціальна фізична підготовка

Тема 2.1.1 Подолання перешкод. Вивчення техніки подолання окремих елементів смуги перешкод. Вивчення техніки подолання смуги перешкод у цілому.

Тема 2.1.2. Особливості рукопашного бою в умовах ведення бойових дій. Вивчення стійок, пересувань, ударів руками, ногами та захисту від них. Вивчення захватів, виведення з рівноваги, кидків.

Тема 2.1.3. Прискорене пересування. Вивчення техніки бігу на короткі, середні, довгі дистанції, по пересіченій місцевості.

Змістовний модуль 2.2. Топографічне забезпечення

Тема 2.2.1. Особливості вивчення та аналізу місцевості по топографічних картах підрозділами ДСНС. Поняття про топографічну карту. Класифікація, розграфка та номенклатура топографічних карт.

Тема 2.2.2. Зображення місцевості та вимірювання відстані і площ на топографічних картах. Рельєф місцевості та зображення його на топографічних картах.

Тема 2.2.3. Прямокутні та географічні координати об'єктів.

Тема 2.2.4. Вимір по карті дирекційних кутів та азимутів. Перехід від дирекційного кута до магнітного азимута.

Тема 2.2.5. Орієнтування на місцевості без карти. Сучасні способи та засоби навігації.

МОДУЛЬ 3. ІНЖЕНЕРНА ТА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА

Змістовний модуль 3.1. Інженерна підготовка

Тема 3.1.1 Основи фортифікації.

Тема 3.1.2. Вибухові суміші та речовини. Заходи безпеки при поводженні з ними. Вибухобезпека.

Тема 3.1.3. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики інженерних боєприпасів.

Змістовний модуль 3.2. Вогнева підготовка

Тема 3.2.1. Основи вогневої підготовки та стрільби зі стрілецької зброї.

Тема 3.2.2. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами. Екіпірування під час проведення стрільб

Тема 3.2.3. Матеріальна частина автоматів Калашникова. Прийоми та правила стрільби з автоматів.

Тема 3.2.4. Практичне заняття. Ведення вогню з автоматів за умовами вправ курсу стрільб.

Тема 3.2.5. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручних осколочних гранат. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручного гранатомета РПГ-7, автоматичного гранатомета станкового АГС-17 та снайперської гвинтівки UR-10.

МОДУЛЬ 4. РАДІАЦІЙНИЙ, ХІМІЧНИЙ, БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ

Тема 4.1. Основні поняття про зброю масового ураження та наслідки руйнувань (аварій) радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів. Засоби індивідуального захисту та порядок користування ними.

Тема 4.2. Сутність та основні показники радіоактивності. Біологічна дія іонізуючого випромінювання та заходи захисту від нього.

Тема 4.3. Методика прогнозування і оцінки радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях) на радіаційно-небезпечних об'єктах (РНО).

Тема 4.4. Класифікація та принципи побудови засобів індивідуального захисту від радіоактивних та небезпечних хімічних і біологічних речовин.

Тема 4.5. Класифікація і токсичність отруйних небезпечних хімічних та біологічних речовин і заходи захисту від них. Класифікація і характеристики запалювальних речовин та захист від них.

Тема 4.6. Прогнозування наслідків аварії на хімічно-небезпечних об'єктах (ХНО).

Тема 4.7. Організація та проведення спеціальної обробки.

Тема 4.8. Основи дозиметрії та методи визначення небезпечних хімічних речовин. Прилади радіаційної та хімічної розвідки і контролю.

Тема 4.9. Застосування індивідуальних засобів захисту та табельних засобів спеціальної обробки в умовах надзвичайних ситуацій. Виконання нормативів №№ 3.1, 3.2., 4, 5, 6.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота

2-й семестр						
Модуль 1. Психологічна та спеціальна підготовка						
Змістовний модуль 1.1. Професійно-психологічна підготовка						
Тема 1.1.1 Психологічні особливості людини в екстремальних умовах	3	2	-	-	1	-
Тема 1.1.2. Ефективна комунікація та взаємодія у групі (Тімбілдінг)	5	-	4	-	1	-
Змістовний модуль 1.2. Основи тактичної та військової підготовки						
Тема 1.2.1. Основи загальновійськового бою	3	2	-	-	1	
Тема 1.2.2. Дії бійця в бою	3	2	-	-	1	
Тема 1.2.3. Сутність дисципліни в підрозділах ДСНС України. Підйом за бойовою тривоною і сигналом «Збір!»	3	2	-	-	1	
Змістовний модуль 1.3. Основи цифрового зв'язку						
Тема 1.3.1. Будова та правила експлуатації портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону. Безпека зв'язку	4	2	-	-	2	-
Змістовний модуль 1.4. Тактична медицина						
Тема 1.4.1 Поняття про тактичну медицину. Засоби індивідуального медичного оснащення (АМВІ)	3	2	-	-	1	-
Тема 1.4.2. Допомога під вогнем (у секторі обстрілу). Допомога на полі бою (у секторі укриття)	3	-	2	-	1	-
Тема 1.4.3. Серцево-судинні порушення. Види ушкоджень.	3	2	-	-	1	-
Тема 1.4.4. Евакуація пораненого в укриття в бойових і небойових умовах. Послідовність надання медичної	3	-	2	-	1	-

допомоги						
Разом за модулем 1	33	14	8	-	11	-
Модуль 2. Спеціальна фізична підготовка та орієнтування на місцевості						
Змістовний модуль 2.1. Спеціальна фізична підготовка						
Тема 2.1.1 Подолання перешкод. Вивчення техніки подолання окремих елементів смуги перешкод. Вивчення техніки подолання смуги перешкод у цілому	3	-	2	-	1	-
Тема 2.1.2. Особливості рукопашного бою в умовах ведення бойових дій. Вивчення стійок, пересувань, ударів руками, ногами та захисту від них. Вивчення захватів, виведення з рівноваги, кидків	6	-	4	-	2	-
Тема 2.1.3. Прискорене пересування. Вивчення техніки бігу на короткі, середні, довгі дистанції, по пересіченій місцевості	3	-	2	-	1	-
Змістовний модуль 2.2. Топографічне забезпечення						
Тема 2.2.1. Особливості вивчення та аналізу місцевості по топографічних картах підрозділами ДСНС. Поняття про топографічну карту. Класифікація, розграфка та номенклатура топографічних карт	3	2	-	-	1	-
Тема 2.2.2. Зображення місцевості та вимірювання відстані і площ на топографічних картах. Рельєф місцевості та зображення його на топографічних картах	3	-	2	-	1	-

Тема 2.2.3. Прямокутні та географічні координати об'єктів	3	-	2	-	1	-
Тема 2.2.4. Вимір по карті дирекційних кутів та азимутів. Перехід від дирекційного кута до магнітного азимута	3	-	2	-	1	-
Тема 2.2.5. Орієнтування на місцевості без карти. Сучасні способи та засоби навігації	3	-	2	-	1	-
Разом за модулем 2	27	2	16	-	9	-
Разом за 2-й семестр	60	16	24	-	20	-
3-й семестр						
Модуль 3. Інженерна та вогнева підготовка						
Змістовний модуль 3.1. Інженерна підготовка						
Тема 3.1.1 Основи фортифікації	3	2	-	-	1	
Тема 3.1.2. Вибухові суміші та речовини. Заходи безпеки при поводженні з ними. Вибухобезпека	3	2	-	-	1	
Тема 3.1.3. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики інженерних боєприпасів	3	-	2	-	1	
Змістовний модуль 3.2. Вогнева підготовка						
Тема 3.2.1. Основи вогневої підготовки та стрільби зі стрілецької зброї.	3	2	-	-	1	
Тема 3.2.2. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами. Екіпірування під час проведення стрільб	3	2	-	-	1	
Тема 3.2.3. Матеріальна частина автоматів Калашникова. Прийоми та правила стрільби з автоматів	3	2	-	-	1	
Тема 3.2.4. Практичне	5	-	4	-	1	

заняття. Ведення вогню з автоматів за умовами вправ курсу стрільб						
Тема 3.2.5. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручних осколочних гранат. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручного гранатомета РПГ-7, автоматичного гранатомета станкового АГС-17 та снайперської гвинтівки UR-10	3	-	2	-	1	
Разом за модулем 3	26	10	8		8	
Модуль 4. Радіаційний, хімічний, біологічний захист						
Тема 4.1. Основні поняття про зброю масового ураження та наслідки руйнувань (аварій) радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів. Засоби індивідуального захисту та порядок користування ними	3	2	-	-	1	-
Тема 4.2. Сутність та основні показники радіоактивності. Біологічна дія іонізуючого випромінювання та заходи захисту від нього	3	2	-	-	1	-
Тема 4.3. Методика прогнозування і оцінки радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях) на радіаційно-небезпечних об'єктах (РНО)	3	-	2	-	1	-
Тема 4.4. Класифікація та	3	-	2	-	1	-

принципи побудови засобів індивідуального захисту від радіоактивних та небезпечних хімічних і біологічних речовин						
Тема 4.5. Класифікація і токсичність отруйних небезпечних хімічних та біологічних речовин і заходи захисту від них. Класифікація і характеристики запалювальних речовин та захист від них	3	2	-	-	1	-
Тема 4.6. Прогнозування наслідків аварії на хімічно-небезпечних об'єктах (ХНО)	3	-	2	-	1	-
Тема 4.7. Організація та проведення спеціальної обробки	3	2	-	-	1	-
Тема 4.8. Основи дозиметрії та методи визначення небезпечних хімічних речовин. Прилади радіаційної та хімічної розвідки і контролю	6	-	4	-	2	-
Тема 4.9. Застосування індивідуальних засобів захисту та табельних засобів спеціальної обробки в умовах надзвичайних ситуацій. Виконання нормативів №№ 3.1, 3.2., 4, 5, 6	7	-	4	-	3	-
Разом за модулем 4	34	8	14	-	12	-
Разом за 3-й семестр	60	18	22	-	20	
Разом за дисципліну	120	34	46	-	40	-

Теми практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1.	Тема 1.1.2. Ефективна комунікація та взаємодія у групі (Тімбілдінг)	4
2.	Тема 1.4.2. Допомога під вогнем (у секторі обстрілу). Допомога на полі бою (у секторі укриття)	2
3.	Тема 1.4.4. Евакуація пораненого в укриття в бойових і небойових умовах. Послідовність надання медичної допомоги	2
4.	Тема 2.1.1 Подолання перешкод. Вивчення техніки подолання окремих елементів смуги перешкод. Вивчення техніки подолання смуги перешкод у цілому	2
5.	Тема 2.1.2. Особливості рукопашного бою в умовах ведення бойових дій. Вивчення стійок, пересувань, ударів руками, ногами та захисту від них. Вивчення захватів, виведення з рівноваги, кидків	4
6.	Тема 2.1.3. Прискорене пересування. Вивчення техніки бігу на короткі, середні, довгі дистанції, по пересіченій місцевості	2
7.	Тема 2.2.2. Зображення місцевості та вимірювання відстані і площ на топографічних картах. Рельєф місцевості та зображення його на топографічних картах	2
8.	Тема 2.2.3. Прямокутні та географічні координати об'єктів	2
9.	Тема 2.2.4. Вимір по карті дирекційних кутів та азимутів. Перехід від дирекційного кута до магнітного азимута	2
10.	Тема 2.2.5. Орієнтування на місцевості без карти. Сучасні способи та засоби навігації	2
11.	Тема 3.1.3. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики інженерних боєприпасів	2
12.	Тема 3.2.4. Практичне заняття. Ведення вогню з автоматів за умовами вправ курсу стрільби.	4
13.	Тема 3.2.5. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручних осколочних гранат. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручного гранатомета РПГ-7, автоматичного гранатомета станкового АГС-17 та снайперської гвинтівки UR-10	2
14.	Тема 4.3. Методика прогнозування і оцінки радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях) на радіаційно-небезпечних об'єктах (РНО)	2
15.	Тема 4.4. Класифікація та принципи побудови засобів індивідуального захисту від радіоактивних та небезпечних хімічних і біологічних речовин	2
16.	Тема 4.6. Прогнозування наслідків аварії на хімічно-небезпечних об'єктах (ХНО)	2
17.	Тема 4.8. Основи дозиметрії та методи визначення небезпечних хімічних речовин. Прилади радіаційної та хімічної розвідки і контролю	4
18.	Тема 4.9. Застосування індивідуальних засобів захисту та табельних засобів спеціальної обробки в умовах надзвичайних ситуацій. Виконання нормативів №№ 3.1, 3.2., 4, 5, 6	4
	Разом	46

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування, письмового тестового контролю, здаванням нормативів з радіаційного та

хімічного захисту або спеціальної фізичної підготовки особовим складом підрозділів здобувачів вищої освіти. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують чотири контрольні роботи. Підсумкова форма контролю – диференційований залік.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, стандартизованих тестів, письмових завдань та здавання нормативів передбачених програмою навчання.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни за 2 семестр

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	7	2	14
	практичні заняття	3	6	16
	за результатами виконання модульної роботи	1	20	20
	Разом за модуль 1			50
Модуль 2	лекції	1	2	2
	практичні заняття	7	6	28

	за результатами виконання модульної роботи	1	20	20
Разом за модуль 2				50
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальні завдання				-
III. Підсумковий контроль (диференційний залік)				100
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Примітка. Загальна оцінка за дисципліну виставляється, як середнє арифметичне за результатами семестрових досягнень.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни за 3 семестр

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 3	лекції	5	2	10
	практичні заняття	3	10	20
	за результатами виконання модульної роботи	1	20	20
Разом за модуль 3				50
Модуль 4	лекції	4	2	8
	практичні заняття	5	8	22
	за результатами виконання модульної роботи	1	20	20
Разом за модуль 4				50
Разом за поточний контроль				100
II. Індивідуальні завдання				-
III. Підсумковий контроль (диференційний залік)				100
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Примітка. Загальна оцінка за дисципліну виставляється, як середнє арифметичне за результатами семестрових досягнень.

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

- фронтальне опитування, яке базується на теоретичних питаннях вивченого матеріалу за минулу тему, при цьому відповідають ті здобувачі, які знають відповідь на дане питання;

- індивідуальне опитування та стандартизовані тести, проводяться в письмовому вигляді, на основі теоретичних та практичних питань;

- здавання нормативів, являється результатом напрацювання фізичних можливостей здобувачів на попередніх практичних заняттях.

Модульний контроль для очної (денної) форми навчання.

Модуль 1

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із тридцяти запропонованих, кожен варіант має 10 тестових питань.

Критерії оцінювання тестових питань:

- вірною відповідь може бути тільки одна;
- за кожную вірну відповідь здобувач отримує 2 бала.

За правильні відповіді на всі питання, здобувач отримує 20 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 12 балів.

Модуль 2

Виконується у формі письмової на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із тридцяти запропонованих, кожен варіант має 7 завдань.

Критерії оцінювання розрахункових завдань:

Завдання: №1 – 1 бал; №2 – 2 бала; №3 – 4 бала; №4 – 1 бал; №5 – 6 балів; №6 – 5 балів; №7 – 1 бал. Бал кожного завдання залежить від точності отриманого результату.

За точні відповіді на всі питання, здобувач отримує 20 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 12 балів.

Модуль 3

Виконується у формі письмової модульної контрольної роботи. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із тридцяти запропонованих, який має 4 письмові питання.

Критерії оцінювання письмових питань:

- правильна розгорнута відповідь на питання – 5 балів;
- при відповіді були допущені незначні помилки, які не впливають на кінцевий результат відповіді – 4 бала;
- при відповіді були допущені помилки, які не повністю, але в певній мірі дають можливість зрозуміти сутність даного питання – 3 бала;
- при відповіді були допущені помилки, які відображають нерозуміння механізмів та процесів відповідного питання, але в загальному

контексті дана відповідь відображає віддалене розуміння про дане питання – 2 бала;

- при відповіді були допущені грубі помилки, які не дають можливість зрозуміти механізми та процеси даного питання, але деякі елементи здобувач може пояснити – 1 бал;

За правильні та розгорнуті відповіді на всі питання, здобувач отримує 20 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 12 балів.

Модуль 4

Виконується у формі письмової роботи на заздалегідь роздрукованих бланках. Кожному здобувачу на вибір дається один варіант із тридцяти запропонованих, кожен варіант має 10 тестових питань.

Критерії оцінювання тестових питань:

- вірною відповідь може бути тільки одна;
- за кожен вірну відповідь здобувач отримує 1 бал.

За правильні відповіді на всі питання, здобувач отримує 20 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою в тому випадку, якщо здобувач набрав мінімум 12 балів.

Перелік контрольних питань для підготовки до підсумкового контролю (диференційний залік) за 2 семестр:

МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЧНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Змістовний модуль 1.1. Професійно-психологічна підготовка

1. Розкрити сутність психоедукації (інформаційна просвіта) закономірності функціонування людської психіки та поведінки людини в екстремальних умовах.

2. Сутність оволодіння дійовими та ефективними способами саморегуляції психологічного стану під час стресу.

3. Послідовність надання першої психологічної допомоги в гострій стресовій ситуації.

4. Сутність подолання складних емоційних станів під час переживання стресових ситуацій.

5. Розкрити сутність практичних вправ надання психологічної допомоги (самодопомоги).

6. Розкрити поняття комунікація.

7. Які є види інформації та способи її передавання.

8. Розкрити невербальні засоби спілкування: види, функції, особливості.

9. Сутність візуального контакту та його значення.

10. Розкрити принципи установлення та підтримки контакту.

11. Розкрити сутність інформаційного діалогу.

12. Психологічне самбо (протидія маніпулюванню).

13. Сутність налагодження емоційних зв'язків у групі. Прийняття та визнання групою.

14. Як досягти створення сприятливого соціально-психологічного

клімату для командної взаємодії.

15. Формування ціннісно-сенсової єдності у групі.

Змістовний модуль 1.2. Основи тактичної та військової підготовки

1. Розкрити основні тактичні поняття, визначення і терміни.

2. Організаційна структура Збройних Сил України. Види Збройних Сил України, їх склад.

3. Обов'язки бійця в бою.

4. Розкрити сутність вибору, обладнання та заняття місця (окопу) для стрільби.

5. Розчищення сектору обстрілу та маскування окопу.

6. Охарактеризувати принципи відбиття атаки танків, живої сили противника.

7. Розкрити способи і прийоми пересування особового складу механізованих підрозділів у бою під час дій у пішому порядку з використанням місцевості та місцевих предметів.

8. Сутність висування до рубежу переходу в атаку в цепу.

9. Як відбувається подолання мінно-вибухових загороджень та різних перешкод.

10. Визначення поняття «службова дисципліна». До чого зобов'язує службова дисципліна осіб рядового і начальницького складу?

11. Яким чином досягається належний рівень службової дисципліни?

12. Визначення поняття «порушення службової дисципліни». Відповідальність за порушення службової дисципліни.

13. Начальники та підлеглі.

14. Віддання та виконання наказів.

15. Обов'язки та права начальників щодо підлеглих.

16. Заохочення, які застосовуються до осіб рядового та начальницького складу.

17. Стягнення, які накладаються на осіб рядового та начальницького складу.

18. Порядок накладення дисциплінарних стягнень.

19. Алгоритм дій за бойовою тривою і сигналом «Збір!».

Змістовний модуль 1.3. Основи цифрового зв'язку

1. Призначення та ТТХ портативних цифрових радіостанцій УКХ діапазону.

2. Охарактеризувати меню радіостанцій. Установка частоти (вибір каналу).

3. Груповий, індивідуальний та аварійний виклик. Відправлення текстових повідомлень.

4. Охарактеризувати режим сканування каналів.

5. Принцип визначення координат положення на місцевості.

6. Принцип налаштування радіостанції та підготовка до зв'язку.

7. Розкрийте сутність інформації, яку заборонено передавати відкритими каналами зв'язку.

8. Які є документи прихованого управління військами та правила їх використання при забезпеченні радіозв'язку.

Змістовний модуль 1.4. Тактична медицина

1. Розкрити поняття про тактичну медицину.
2. Навести причини загибелі при травмі.
3. Охарактеризувати етапи надання допомоги.
4. Сутність поняття про домедичну допомогу.
5. Охарактеризувати засоби індивідуального медичного оснащення.
6. Медична укладка, аптечка медична військова індивідуальна: призначення, комплектація. Правила використання.
7. Розкрити послідовність надання домедичної допомоги під вогнем (у секторі обстрілу).
8. Охарактеризувати рани, кровотечі.
9. Принципи та засоби зупинки кровотечі. Накладання джгута собі та іншій особі.
10. Сутність порушення основних життєвоважливих функцій організму.
11. Сутність гострого порушення дихання. Забезпечення прохідності дихальних шляхів.
12. Сутність встановлення назофарингеальної трубки.
13. Охарактеризувати непритомність.
14. Розкрити серцево-судинні порушення та ознаки зупинки серця.
15. Алгоритм серцево-легеневої реанімації та визначення смерті пораненого.
16. Алгоритми надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягах.
17. Охарактеризуйте пов'язки на голову, шию, кінцівки та принципи їх накладання. Використання биндажу.
18. Техніка накладання тиснучої пов'язки.
19. Техніка накладання шин.
20. Алгоритм надання домедичної допомоги при опіках, відмороженнях та кліматичних ураженнях.
21. Алгоритм проведення евакуації пораненого в укриття в бойових і небойових умовах.
22. Охарактеризувати способи та методи пересування з пораненим.
23. Сутність роботи за алгоритмом MARCH: зупинка кровотечі, накладання джгутів, усунення западання язика.
24. Сутність роботи за алгоритмом MARCH: герметизація грудної порожнини, використання голки для декомпресії.
25. Сутність роботи за алгоритмом MARCH: тампонування ран, накладання тиснучої пов'язки, евакуація.

МОДУЛЬ 2. СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ТА ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ

Змістовний модуль 2.1. Спеціальна фізична підготовка

1. Описати техніку подолання окремих елементів смуги перешкод (рів, лабіринт, паркан, ламаний міст, ламана драбина, цегляна стіна, траншея, хід сполучення, колодязь)

1. Охарактеризуйте стійки, пересування, удари руками, ногами та захисту від них.

2. Навести прийоми рукопашного бою.

3. Навести прийоми самострахування.

4. Охарактеризуйте стійки, пересування, захвати, виведення з рівноваги, кидки.

5. Тренувальні сутички.

1. Охарактеризувати техніки бігу на короткі дистанції.

2. Охарактеризувати техніки бігу на довгі дистанції (6 000 - 10 000 м.)

Змістовний модуль 2.2. Топографічне забезпечення

1. Розкрити призначення та будову компаса. Правила користування ним.

2. Алгоритм визначення напрямку на сторони горизонту та магнітного азимута за компасом.

3. Визначення напрямків за сторонами горизонту за допомогою компаса, по небесних світилах та місцевих предметах.

4. Принцип визначення свого місцезнаходження відносно навколишніх місцевих предметів. Вибір та використання орієнтирів.

5. Вимір відстані окомірно, за кутовими і лінійними розмірами предметів. Вимір відстані кроками, за спідометром, за часом та швидкістю руху.

6. Принцип виміру відстані за співвідношенням швидкості світла і звуку, на слух.

7. Характеристика основних тактичних властивостей місцевості.

8. Розграфка і номенклатура топографічних карт.

9. Типові форми рельєфу: гори, гірського хребту, лощини, сідловини, хвилястих скатів.

10. Сутність горизонталей, які застосовуються на топографічних картах.

11. Порядок визначення взаємного перевищення точок.

12. Розкрити масштабний ряд топографічних карт.

13. Розкрити призначення і класифікацію топографічних карт.

14. Сутність географічної широти і довготи на земній поверхні.

15. Сутність світових систем супутникової навігації.

16. Сутність світової геодезичної система WGS-84.

17. Назвати основні технічні засоби GPS-навігації та розкрити їх особливості.

Перелік контрольних питань для підготовки до підсумкового контролю (диференційний залік) за 3 семестр:

МОДУЛЬ 3. ІНЖЕНЕРНА ТА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА

Змістовний модуль 3.1. Інженерна підготовка

1. Принцип вибору місця для оборони, організація та використання укриттів.
2. Охарактеризувати військові укриття, їх властивості та експлуатацію.
3. Сутність обладнання та маскування одиночних окопів для стрільби з автомата.
4. Розкрити найпопулярніші вибухові речовини.
5. Дати поняття термічному розкладанню.
6. Розкрити поняття детонації.
7. Розкрити поняття вибухоогого горіння.
8. Охарактеризувати види вибуху.
9. Сутність поняття ініціювання. Способи ініціювання.
10. Навести характеристики вибухових речовин.
11. Розкрити поняття чутливості вибухової речовини.
12. Розкрити поняття бризантності вибухової речовини.
13. Розкрити поняття фугасності вибухової речовини.
14. Розкрити поняття енергії вибухового перетворення.
15. Навести класифікацію вибухових речовин.
16. Навести ініціюючі вибухові речовини.
17. Навести бризантні вибухові речовини.
18. Навести металеві вибухові речовини.
19. Розкрити основні властивості гримучої ртуті.
20. Розкрити основні властивості ТНРСу.
21. Розкрити основні властивості азиду свинцю.
22. Розкрити основні властивості тротилу.
23. Розкрити основні властивості гексогену.
24. Розкрити основні властивості ТЕНу
25. Розкрити основні властивості тетрилу.
26. Розкрити основні властивості ПВР-4.
27. Правила поводження з вибухонебезпечними предметами.
28. Порядок дій при виявленні вибухонебезпечних предметів, заходи безпеки.
29. Засоби підривання та їх основні характеристики.
30. Підривні заряди та їх основні характеристики.
31. Розкрити класифікацію інженерних мін та навести найбільш поширені.

Змістовний модуль 3.2. Вогнева підготовка

1. Основні задачі та методи дозиметрії іонізуючих випромінювань.
2. Явище пострілу. Початкова швидкість кулі та її практичне значення.
3. Утворення траєкторії. Траєкторія та її елементи. Вплив зовнішніх умов на політ кулі.

4. Прямий постріл та його практичне значення.
5. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами під час проведення навчальних стрільб.
6. Екіпірування під час проведення стрільб.
7. Призначення, бойові властивості, загальна будова, комплект постачання 5,45-мм автомат Калашникова АК-74, АКС-74(у) та 7,62-мм автомат Калашникова АКМ.
8. Порядок неповного розбирання й збирання автоматів Калашникова після неповного розбирання.
9. Сутність роботи частин та механізмів автоматів Калашникова.
10. Затримки під час стрільби з автоматів та способи їх усунення.
11. Постріл та його періоди.
12. Віддача зброї під час пострілу та її вплив на результати стрільби. Політ кулі в повітрі.
13. Класифікація цілей на полі бою, їх коротка характеристика, демаскуючі ознаки.
14. Способи визначення відстаней, напрямку та швидкості руху цілей. Способи цілевказівок.
15. Вибір прицілу і точки прицілювання під час стрільби по нерухомих цілях.
16. Вплив вітру, температури повітря та руху цілі на результати стрільби.
17. Польові правила для визначення поправок.
18. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручних осколочних гранат.
19. Призначення, бойові характеристики та загальна будова ручного гранатомета РПГ-7.
20. Призначення, бойові характеристики та загальна будова автоматичного гранатомета станкового АГС-17.
21. Призначення, бойові характеристики та загальна будова снайперської гвинтівки UR-10.

МОДУЛЬ 4. РАДІАЦІЙНИЙ, ХІМІЧНИЙ, БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ

1. Сутність та основні поняття радіоактивності.
2. Види іонізуючого випромінювання, альфа-випромінювання, бета-випромінювання, нейтронне випромінювання, гама і рентгенівське випромінювання.
3. Основні стадії процесу розподілу ядра ^{235}U .
4. Період піврозпаду радіоактивної речовини $T_{1/2}$.
5. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «активність».
6. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «поглинута доза» та «потужність дози».
7. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «експозиційна доза».
8. Поняття еквівалентної дози та ефективної еквівалентної дози (ЕЕД).

9. Сучасна ядерна зброя. Види ядерних вибухів та поняття тротилового еквіваленту ядерних боєприпасів.
10. Вражаючи фактори ядерного вибуху.
11. Проникаюча радіація та радіоактивне забруднення від ядерного вибуху.
12. Принципи побудови ядерного реактора.
13. Типи ядерних енергетичних установок (ЯЕУ).
14. Визначення радіаційно небезпечного об'єкта (РНО).
15. Класифікація аварій на РНО та заходи безпеки при радіаційній аварії.
16. Механізм радіоактивного забруднення при радіаційних аваріях та основні принципи радіаційного захисту.
17. Вплив іонізуючого випромінювання на живі організми. Явище радіолізу.
18. Радіаційні дози та нормування в галузі радіаційної безпеки..
19. Шляхи проникнення радіонуклідів в організм. Радіочутливість окремих органів людини та наслідки опромінення.
20. Ступені гострої променевої хвороби.
21. Види, властивості та характеристики запалювальних речовин.
22. Методи та заходи захисту при застосуванні запалювальних речовин.
- Правила самогасіння та гасіння палаючої людини.
23. Устрій та основні характеристики засобів індивідуального захисту органів дихання.
24. Протиаерозольні та універсальні респіратори.
25. Класифікація індивідуальних засобів захисту.
26. Види та характеристики засоби індивідуального захисту поверхні тіла.
27. Загальна характеристика небезпечних біологічних засобів.
28. Небезпечні хімічні речовини (НХР) та їх характеристика
- Визначення гранично допустимої концентрації хімічної речовини у повітрі робочої зони.
29. Хімічно небезпечні об'єкти (ХНО): визначення та характеристики.
30. Характеристика хімічно небезпечних аварій та масштаби їх наслідків.
31. Загальна характеристика хімічної зброї. Види та характеристика отруйних речовин.
32. Методи визначення НХР та отруйних речовин.

Політика викладання навчальної дисципліни

При викладанні навчальної дисципліни на заняттях, викладач вимагає від здобувачів вищої освіти:

- своєчасно (за 5 хв до початку) прибувати на заняття, без запізнь та з неповажної причини пропускати заняття;
- під час заняття не дозволяється користуватися мобільним телефоном, планшетом, смарт-годинником чи іншими мобільними

пристроями без дозволу науково-педагогічного працівника;

- активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань;

- здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи;

- здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів;

- до здачі заліку допускаються здобувачі, які отримали позитивні оцінки по всім МКР.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Цивільний захист» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 263 – Цивільна безпека, галузь знань 26 – Цивільна безпека. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

2. Освітньо-професійна програма «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 263 – Цивільна безпека, галузь знань 26 – Цивільна безпека. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

3. Освітньо-професійна програма «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 261 – Пожежна безпека, галузь знань 26 – Цивільна безпека. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

4. Освітньо-професійна програма «Пожежна безпека» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 261 – Пожежна безпека, галузь знань 26 – Цивільна безпека. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

5. Освітньо-професійна програма «Радіаційний та хімічний захист» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 161 «Хімічні технології та інженерія, галузь знань 16 – Хімічна технологія та біоінженерія. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

6. Освітньо-професійна програма «Екстремальна кризова психологія» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 053 – Психологія, галузь знань 053 – Соціальні та поведінкові науки. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

7. Освітньо-професійна програма «Робота з персоналом» (2022 рік) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальність 053 – Психологія,

галузь знань 053 – Соціальні та поведінкові науки. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy>. (дата звернення: 23.08.2022).

8. Типова програма первинної військово-професійної підготовки для здобувачів освіти і працівників закладів вищої освіти МВС, рядового та начальницького складу служби цивільного захисту та поліцейських. МВС, Київ. 2022.

9. Закон України від 19.10.2000 року № 2064 «Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання».

10. Наказ МВС від 29.11.2019 року №999/459/458 «Про затвердження Методики прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті» (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 травня 2020 р. №440/34723).

11. Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету з ядерного регулювання України від 17.05.2004 року №87/211 «Про затвердження «Плану реагування на радіаційні аварії» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.06.2004 року №720/9319).

12. Наказ МОЗ України 02.02.2005 року №54 «Про затвердження державних санітарних правил «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.05.2005 року № 552/10832), (із внесенням змін від 29.11.2019 № 999/459/458)

13. Наказ МВС України від 20.11.2015 року №1470 «Про затвердження Нормативів виконання навчальних вправ з підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України до виконання завдань за призначенням».

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 року №1373 «Про затвердження «Положення про порядок здійснення перевезення радіоактивних матеріалів територією України».

15. Адаменко М. І., Гелета О. В., Квітковський Ю. В., Росоха В. О., Федю І. Б. Безпека зберігання вибухових речовин та боєприпасів : навч. посіб. Харків, НУЦЗУ. 2004. 250 с.

16. Балабанова Л.М. Современные подходы в психологии эффективной коммуникации : навч. посібник. Харків: Нац.аерокосм.ун-т „Харк.авіац.ін-т”. 2006. 70 с.

17. Бугайов А. Ю., Іванець Г. В., Ігнат'єв О. М., Толкунов І. О. Основи спеціальної та військової підготовки : навч. посіб. Харків, НУЦЗУ. 2016. 106 с. URL: http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_3#up (дата звернення: 17.08.2022).

18. Вандер К.О., Толкунов І.О., Ромін А.В. Домедична допомога: навчальний посібник з курсу «Медицина надзвичайних ситуацій» К.О.

Вандер, І.О. Толкунов, А.В. Ромін, під. заг. ред. К.О. Вандера. Харків, НУЦЗУ. 2015. 457 с.

19. Довідник з військової топографії : редакційно-видавничий центр ЗСУ Військовий інститут КНУ ім. Т. Шевченка. Київ. 2016. 119 с.

20. Довідник офіцера сил цивільного захисту : заг. ред. О. В. Ховранюка. Кам'янець-Подільський, ВРВД ВП ПДАТУ. 2006. 300 с.

21. Домедична допомога (алгоритм маніпуляції) : Методичний посібник. В.О. Крилюк та ін. Київ. 2015. 48 с.

22. Ігнат'єв О. М., Фесенко Г. В. Прогнозування і оцінка радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях реактора) на радіаційно-небезпечних об'єктах : методичні вказівки та завдання до виконання розрахунково-графічної роботи. Харків, НУЦЗУ. 2012. 18 с.

23. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів) (ДОПОГ, ECE/TRANS/175). Нью-Йорк, Женева : ООН. 2005 р.

24. Екстремальна психологія : Підручник за заг. ред.. проф.. О.В. Тімченка Київ, ТОВ «Август Трейд». 2007. 502 с.

25. Загора О.В., А.Б. Феценко, Л.В. Борисова, В.О. Собина та інші. Автоматизовані системи управління та зв'язок: підручник. Харків, НУЦЗУ. 2021. 262 с.

26. Матухно В.В., Толкунов І.О., Попов І.І., Іванець Г.В., та ін. Основи спеціальної та військової підготовки : підручник. Харків, НУЦЗУ, 2021. 275 с.

27. Назаров О. О., Барбашин В. В., Толкунов І. О., Рютін В. В. Основи організації піротехнічних робіт : навч. посіб. Харків, НУЦЗУ. 2011. 333 с. URL: http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_4#up (дата звернення: 17.08.2022).

28. Настанова зі стрілецької справи. «5,45-мм автомати Калашникова (АК-74, АКС-74, АК-74Н, АКС-74Н) та 5,45-мм ручні кулемети Калашникова (РПК-74, РПКС-74, РПК-74Н, РПКС-74Н)». Київ, МО України. 2013. 76 с.

29. Настанова зі стрілецької справи. «30-мм автоматичний гранатомет на станку». Київ, МО України. 2005. 118 с.

30. Настанова зі стрілецької справи. «Ручний протитанковий гранатомет РПГ-7». Київ, МО України. 2004. 63 с.

31. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). Київ, 1997 р.

32. Полякова Н. О. Навчальна туристична топографо-краєзнавча практика : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності туризм. Київ, КНУ Т. Шевченка. 2017. 33 с.

33. Удянський М. М., Толкунов І. О., Бондаренко О. О., Матухно В. В., та ін. Основи вогневої підготовки : навч. посіб. Харків, НУЦЗУ. 2019. 156 с. URL: http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_2#up (дата звернення: 17.08.2022).

34. Чернявський І. Ю., Єременко В. Г., Петров С. І. Аналітичні засоби радіаційної розвідки і контролю: навч. посіб. Харків, ХІТВ. 2005. 232 с.

35. Шмаль С. Г. Військова топографія: навч. посіб. Київ : вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. http://gki.com.ua/files/page/Um_znaki_5000-500_St360-413.pdf (дата звернення: 16.08.2022).
2. Умовні знаки на планах і картах. URL: <https://inzashita.com/umovnuiznaki-na-planax-ui-kartax.html> (дата звернення: 16.08.2022).
3. Методичні матеріали для самостійної роботи (ауд.811): \\Aud201Lesson\АСУЗ\, \\Aud31\Курсант-студент\Самостійна_робота\АСУЗ (дата звернення: 30.09.2022).
4. Сайт кафедри ОТЗАРР НУЦЗУ. <http://otzarr.nuczu.edu.ua> (дата звернення: 30.09.2022).

Розробники:

(підпис)

Василь МАТУХНО

(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)